

1. Identifikation af stoffet/materialet og leverandøren**Produktbetegnelse:** CARELA® URINSTENSFJERNER**Anvendelse:** Sanitært rensmiddel**Firma:** Späne GmbH, Schaftmatt 5, D-79618 Rheinfelden, Tyskland, Tlf. +49 762 372240, info@carela.com

Dansk importør:

AQUAtex aps

L. Frandsensvej 2A

DK-5600 Faaborg - Danmark

Tlf.: +45 70 260 400

www.AQUAtex.dk**Nødtelefon: 112****2. Fareidentifikation**

Faresymbol: C – Ætsende

R 34: Ætsningsfare

Særlige anvisninger om fare for menneske og miljø:

- Oxidationsmiddel
- Reagerer med baser, varmeudvikling.
- Reagerer ved kontakt med metaller, bortset fra rustfri stål, under dannelse af nitrøse gasser.

3. Sammensætning / oplysning om indholdsstoffer

CAS-nr.	Betegnelse	Indhold	Faresymbol	R-Sætninger
7697-37-2	Salpetersyre	5 ≤ C < 20 %	O, C	8-35
EØF-nr. 231-714-2				

Faresymbol og R-sætninger vedrører det koncentrerede råstof salpetersyre.

Klassificering og faresymbol på CARELA® URINSTENSFJERNER: se pkt. 15.

4. Førstehjælpsforanstaltninger**Ved indånding:** Sørg for frisk luft og ro. Søg lægehjælp. Ved bevidstløshed lægges og transporteres i aflåst sideleje.**Ved hudkontakt:** Skyl straks med meget vand. Inficerede klæder fjernes straks.**Ved øjenkontakt:** Skyl straks øjnene under rindende vand med åbne øjne (15 minutter), beskyt ubeskadiget øje, fjern kontaktlinser og søg øjenlæge.**Ved indtagelse:** Skyl munden og drik rigeligt med vand. Undgå opkast. Tilfør frisk luft. Søg straks lægebehandling.**5. Brandbekæmpelse****Egnede slukningsmidler:** Vand, skum, kuldioxid.**Af sikkerhedsgrunde, uegnede slukningsmidler:** Ingen kendte**Særlige farer fra produktet selv, forbrændingsprodukter eller opståede gasser:**

Ved brand i omgivelserne kan der frigives: Nitrogenoxid, nitrøse gasser.

Specielt beskyttelsesudstyr ved brandslukning: Åndedrætsværn med lufttilførsel og beskyttelsesbeklædning.**Yderligere angivelser:** Produktet er ikke brandbart. Slukningsmetode afstemmes efter den omgivende brand.**6. Forholdsregler ved udslip ved uheld:****Personlige sikkerhedsforanstaltninger:** Bær personligt beskyttelsesudstyr (se pkt.8). Ubeskyttede personer holdes væk.**Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:** Må ikke ledes ud i kloak, overfladevand eller grundvand.**Metoder til oprydning:**

Egnet materiale til fortynding: Vand

Egnet materiale til neutralisering: CARELA® NEUTRALISATOR, soda, læsket kalk, natronlud.

Egnet materiale til opsamling: Universalbindemiddel, sand, kiselgur.

Yderligere anvisninger: Mindre mængder fortyndes med meget vand og skylles væk.**7. Håndtering og opbevaring:****Håndtering:** Ved omgang med kemikalier skal de lovpligtige beskyttelses- og sikkerhedsbestemmelser overholdes. Undgå berøring med hud, øjne og klæder. Skift inficerede og vædede klæder. Undgå at indånde sprøjtetåger. Sørg for god udluftning/-sugning på arbejdspladsen.**Angivelser til brand- og eksplosionsbeskyttelse:** Holdes væk fra baser. Produktet er ikke brandbart.

Lagerum: Gulvet skal være syrebestandigt, tykt, uden fuger og må ikke være absorberende.

Beholdere: Syrebestandigt materiale.

Samlagringsbestemmelser: Må ikke opbevares sammen med baser og brandbare stoffer. Beskyttes mod frost. Opbevares køligt.

8. Eksponeringskontrol/ personlige værnemidler:

Eksponeringsgrænseværdier:

Bestanddele med arbejdspladsrelaterede grænseværdier, der skal overvåges:

CAS-nr.	Betegnelse	Grænseværditype	Luftgrænseværdi
7697-37-2	Salpetersyre	MAK (TRGS 900)	2 mg / m ³

Begrænsning og overvågning af eksponering:

Åndedrætsbeskyttelse: Kun ved aerosol- og tågedannelse.

Gasfilter, filtertype E, evt. i forbindelse med partikelfilter.

Håndbeskyttelse:

Egnet handskemateriale: Fluorgummi, butylgummi, polyvinylklorid.

Uegnet handskemateriale: Læder, stof

Øjenbeskyttelse:

Beskyttelsesbriller, visir

Kropsbeskyttelse:

Arbejdsbeskyttelsesbeklædning.

Almene beskyttelses- og hygiejneangivelse:

Undlad at spise, drikke, ryge, tage snus under arbejdet. Undgå berøring med øjne, hud og klæder. Inficerede og gennemvædede klæder fjernes straks. Før pauser og efter arbejdet vaskes hænder. Sørg for god ind- og udluftning.

9. Fysiske og kemiske egenskaber:

Form: væske

Farve: farveløs

Lugt: let stikkende

Vigtige angivelser for sundheds- og miljøbeskyttelse, såvel som sikkerhed:

pH-værdi (20°C): <1

Kogepunkt: 100 – 110°C

Damptryk(20°C): ~ 15 mbar

Vægtfylde(20°C): 1,1 g/cm³

Opløselighed: Vandopløselig

10. Stabilitet og reaktivitet:

Undgå: Må ikke bringes i kontakt med metaller (korrosion, opløses under dannelse af nitroøse gasser). Ingen nedbrydning ved formålsbestemt opbevaring og håndtering.

Undgå kontakt med: Reagerer med baser (varmeudvikling), antændelige stoffer, reduktionsmidler.

Reagerer med klorholdige produkter, f.eks. natriumhypoklorit, ved frigivelse af giftige klogasser.

Farlige nedbrydningsprodukter: Ingen nedbrydning ved formålsbestemt brug

11. Toksikologiske oplysninger (sundhedsfarlige egenskaber):

Produktet virker ætsende på øjne, hud og slimhinder.

12. Miljøoplysninger:

Holdbarhed og nedbrydelighed:

Produktet reagerer surt. Efter neutralisering findes der kun den ringe skadevirkning fra de opståede salte.

Produktet forårsager kun en ringe biologisk iltsvind.

Bioakkumuleringspotentiale:

Der forventes ikke en akkumulering i organismen.

Andre skadelige virkninger:

Fareklasse for vand (Tyskland) 1: lettere farligt for vand

13. Bortskaffelse:

Produkt:

Kan udledes som spildevand (kloak, renseanlæg) under hensyntagen til stedlige myndigheders forskrifter – i givet fald efter forudgående neutralisering til ca. pH 7.

EAK-kode.: 060199

Emballage: Bortskaffelse efter stedlige myndigheders forskrifter. Anbefalet rensmiddel: vand.

14. Transportoplysninger:**Landtransport ADR/RID og GGVSE:**

UN-nummer: 2031
 Navn og beskrivelse: Salpetersyre; andre end rød rygende, med højst 70 % syre.
 Klasse: 8
 Emballagegruppe: II

Skibstransport IMDG/GGVSee:

UN No. 2031
 Proper Shipping Name (PSN): NITRIC ACID; other than red fuming, with not more than 70 % nitric acid.
 Class or division: 8
 Subsidiary risk(s): -
 Packing group II
 Marine pollutant: no
 EmS: F-A, S-B

Lufttransport (ICAO/IATA):

UN No.: 2031
 Proper Shipping Name (PSN): NITRIC ACID; other than red fuming, with not more than 70 % nitric acid.
 Class: 8
 Packing group II
 Passenger: forbuden

15. Yderligere oplysninger om regulering:

Produktet er klassificeret og mærket efter EU-retningslinie 1999/45/EU.

Faresymbol: C - Ætsende

Risikoelementer: Salpetersyre

R-sætninger:

R 34 Ætsningsfare

S-sætninger:

S 1/2 Opbevares under lås og utilgængeligt for børn.
 S 23 Undgå indånding af gas/røg/dampe/aerosoltåger.
 S 26 Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes.
 S 36 Brug særligt arbejdstøj.
 S 45 Ved ulykkestilfælde eller ved ildebefindende er omgående lægebehandling nødvendig; vis etiketten, hvis det er muligt.

16. Yderligere angivelser:

Vedrørende angivelser i pkt. 2 R-sætning: R8 Brandfarlig ved kontakt med brandbare stoffer. R35 Alvorlig ætsningsfare. Disse R-sætninger er ikke angivelser for produktet, men vedkommer kun det koncentrerede råstof "Salpetersyre". Klassificeringen af produktet fremgår af pkt. 15.

Anvendte kilder:

U. Welzbacher, Neue Datenblätter für gefährliche Arbeitsstoffe, Weka-Verlag.
 GESTIS-Stoffdatenbank des Berufsgenossenschaftlichen Instituts für Arbeitsschutz (BIA).

Oplysningerne bygger på vores kendskab til produktet og dets anvendelse samt dets leveringsform. Der stilles ingen garanti for egenskaberne, men vores produkter er beskrevet med hensyn til sikkerhedsforskrifter. Bestående love og bestemmelser har modtageren ansvar for og pligt til at overholde.